

Výstřížková služba
při Pražské informační službě
Praha 1, Leteňská 2
Telefon 631-74

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

5386

LIDOVÁ DEMOKRACIE, VENKOV

29 IX. 1962

ze dne .....

Návrat Viktora Dyka na divadelní prkna

Dykova osobnost i jeho dílo prodělalo řadu přeměn a dlouho čekalo na svou dobu. Po delší přestávce se Dykova dramata před pěti lety vrátila na jeviště dvou oblastních divadel: v Trutnově a na Kladně nastudovali „Zmoudření“, loni se objevil v Klatovech „Ondřej a drak“. Tu a tam zahrají něco z Dyka ochotníci (Posel, Revoluční trilogie, Ondřej) a Dyk-dramatik se však častěji připomene jako libretista Janáčkových „Výletů pana Broučka“.

Až letos, zdá se, nastává v naší dramaturgii obrat. Po pětiletých slibech chce „Zmoudření“ uvést Komorní divadlo a na prosinec ohlašuje totéž básnické drama Státní činohra v Brně. Předznamenáním obratu byly hned dvě úvodní premiéry „Ondřeje a draka“ v Divadle Petra Bezruče v Ostravě a v Divadle J. K. Tyla v Plzni. Jejich srovnání je nejvýš poučné. I když obě představení správně postihují básnickou, filosofickou hloubku této dnes již nepochybně klasické české satirické hry, obrací každé z nich Dykovo ostří jiným směrem: v Ostravě didakticky nabádavě k mládeži pionýrského věku, v Plzni počítají převážně s dospělými diváky.

Roztančená, dynamicky živá režie S. Lichého v Ostravě vytvořila vysoce náročné, přímo vzorné mládežnické představení, které strhne mladým duchem a chutí, s jakou je tato satirická „pohádka z naší vesnice“ hrána. Ve středu stojí Ondra A. Borovce, jenž se tu stává pravým hrdinou, který

jiný má i odvahu jít se bit s drakem, i když ho nakonec má stihnout výsměch. Dykovsky věrně a svěže jsou výkony Pazourka M. Koutného, Kamaráda Fr. Husáka i Madlenky B. Meierové. Na výtečně stylizované scéně O. Schindlera rozehrává se ve volném prostoru moderní pohádka, jež svou ryzí českostí je blízká a srozumitelná dnešní mládeži, zaujaté sympatizující s Ondrou.

Ale i v Plzni vytvořil V. Špidla slohové a čisté představení, akcentující básnivost typicky úsečného, dykovského dialogu. Účelně vynalézavou scénu s vtipně řešenými roletovými prospekty navrhl V. Heller. V jednoduše řešeném prostoru, s nevtrávnou připomínkou krajiny básníkovy rodiště pod Řípem staví Špidla všechno na hercích. Má k dispozici vzácně vyrovnané obsazení s ryzí českým typem Ondry tvárným J. Bartošem, líbeznou Madlenkou L. Vendlové a peškovsky zahranižným Kamarádem V. Neuzila, jenž svou ukázněnou komediálností navazuje na podobný výkon M. Horníčka z poslední plzeňské inscenace „Ondřeje“ v r. 1943. — Jako celek pyčňázi v Plzni líbezná představení, kde dykovskou britkost i spodní hořkost překrývá dokonce laskavý úsměv i optimismus, kdy Dyk pokoušeli svého mládí po překonání Ondrový qui-jotovské desiluse odpovídá bez svého přiznačného sarkasmu. „Až budeš zklamán vším, bezmocný nemocný, co potom učiníš?“ — Já řekl: „Usměju se!“ ip

PŘÁVEM ZVOLILI bezručovci pro novou sezónu Dykovu přemýšlivou pohádkovou hru **Ondřej a drak**. Saša Lichý, tentokrát jako režisér se opřel o krásu a lapidárnost jejich dialogů a stvořil představení, které svou číroostí a stylovou jednotou bude jistě jedním z pilířů repertoáru divadla. Z herců jmenuje alespoň A. Borovce a F. Husáka v rolích Ondry a Kamaráda, kteří nezůstali nic dlužni svému talentu a zkušenosti. 24. 9. 62 - J.N.L.

Výstřižková služba
Pražské informační služby
Praha 1, Letenská 2
Telefon 631-74

VÝSTŘIŽEK Z ČASOPISU

Svobodné slovo, Brno
14 IX. 1962

~~Ondřej a drak~~ v Ostravě

SYMPATICKÉ Divadlo Petra Bezruče se odvážně pustilo do inscenace úsměvné komedie Viktora Dyka „Ondřej a drak“. Jsou-li Dykova dramata náročným orfiskem i pro nejkrušnější a nejlépe sladěné soubory, platí to o Ondřejovi dvojnásob. Hra, která symbolizuje pronikavě otázku prostého hrdinství a jeho smyslu, jakož i lidské charaktery a nepatetickou odvahu, nesnáší skutečně falešného pathosu. To platí zejména pro představitel hlavní role. Ve snaze aktualizovat se sice Ostravským povedly některé vypjaté scény, ale z celkové koncepce unikl přemýšlivý a zároveň úsměvný Dyk. Dojem z představení působí jako dobře nsaranžované a na šachovnici režisérovy vůle se pohybující kabaretní scénky, k nimž byl Dyk dobrou inspirací. Postavám chybí hlubší prokreslení a jadrným komediantstvím tu vyniká snad jen F. Husák v úloze kamaráda, ale také on svou groteskností je na hony vzdálen smyslu Dykovy myšlenky. Uvedení Ondřeje a draka byl dobrý a účelný dramaturgický počin, který znovu ukázal, jak aktuální je český klasik pro mladé lidi, ale zůstává otázkou, zda v provedení hry nezůstalo tentokrát jen při moderním, zajímavém — jen při pokusu. lh

★

Výstřižková služba
Pražské informační služby
Praha 1, Letenská 2
Telefon 631-74

VÝSTŘIŽEK Z ČASOPISU

Práce, Ostrava
12 IX. 1962

Nad druhou premiérou v Divadle P. Bezruče

Po letech opět Dyk

Ostravské Divadlo P. Bezruče vstupuje do nové sezóny šťastně.

Po Lichého novince „Latka“, k jejíž inscenaci se v příštích dnech vrátíme, uvedlo včera večer Dykova „Ondřeje a draka“. I když Dykovo dramatické dílo přesahuje dvacítku prací, přece jen se s ním setkáváme na našich jevištích jen velmi spoře. V případě „Ondřeje a draka“ jistě k naší škodě.

Jediný odvážný ve vsi — Ondra — se vydává do boje proti drakovi, který, jak se ukáže, vlastně neexistuje. A ti, kteří dříve neměli odvahu pustit se do boje s nebezpečím, stíhají nyní Ondru výsměchem. S odporem proti malosti se setkáváme v Dykově díle vícekrát. Zde však dostává úsměv-

nou podobu poetické veselohry.

Režisér S. Lichý ve spolupráci s výtvarníkem O. Schindlerem dal hře prostý barevný rámeček, v němž čistě znějí jednotlivé herecké výkony, stylizované až k ostré charakterizaci lidových her. Herecký kolektiv zdárně plní režisérův zámeř. Kromě ústřední dvojice Ondry a Madlenky (A. Borovec a B. Majerová), zvláště zaujal František Husák jako Kamarád.

Soubor Divadla P. Bezruče odvedl v obou prvních inscenacích nové sezóny, z nichž Ondřej a drak bude uváděn i na večerních představeních, čistou práci. Je tedy oprávněná zvědavost a zájem o tři další premiéry, které bezručovci v krátkém sledu chystají ještě na tento měsíc. [2]